

הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין

מסורת
הש"ס

לח א מיי פ"ד מהלכות
חובל ומזיק הלכה
א סמג עשין ע טושיע
ח"מ ס' שעת סע"ף א :
לח ב מיי פ"ד מהלכות
נערה כהונה הלכה
יג ופ"ג מהלכות גיטות
הלכה א ופ"ד מהלכות
חובל הלכה ה סמג עשין
ע טושיע ח"מ סימן חכב
סע"ף ד :
ב מ מיי פ"ד מהלכות
רוצח הלכה ו ופ"ד
מהלכות סנהדרין הלכה
ז סמג לאוין קסג :
בא ד מיי פ"ד מהלכות
בב ה מיי שם הלכה
ז ופ"ד מהלכות
רוצח הלכה ז סמג שם :
בג ז מיי פ"ד מהלכות
מק"י ממון הלכה י :

מכה אדם ומכה בהמה - תימה דברים פ' הנחנקין (לקמן סד) מוקי
להאי קרא במכה אביו ומה שייך בו לחלק בין דרך ירידה
לדרך עלייה ויש לומר דהיקשא לאו מהאזן קרא נפקא אלא מקרא
לעיל מינה ואפי' כי יכה כל נפש אדם וכתוב בתורה מכה נפש בהמה
ישלמה דהאזן ברוחא כתיב כדאיתא
בפ' יולא דופן (נדה דף מד: ושם)
ואע"ג דלפי גירסא אחת דברים
החובל (ב"ק דף פג:) משמע דהאזן
קרא בחובל בחבירו איירי ליתא להאי
גירסא כדפרישית שם ומיהו דפרק
הנחנקין (לקמן ד' סד) משמע דמקרא
דמיתוסק במכה אביו הו' היקשא
דתנא דבי חזקיה ועוד משמע דפרק
אלו נעדרות (כתובות ד' לה: ושם) דמכה
אדם הו' היקשא דקאמר ולתנא דבי
חזקיה ממאי דכחול כתיב דילמא
בשבת כתיב דבמה בהמה גופיה
איכא לפלוגי ומשני לא ס"ד דכתיב
מכה בהמה ישלמה ומכה אדם יומת
משמע דמהאזן קרא הו' היקשא וז"ל
דאף על גב דמטיקרא צבי לאוקמי
קרא במכה אביו משום דלא כחב
ציה ומת היינו משום דליריטין למודק
מיניה חבורה במכה אביו אכל
במסקנא דנפקא לן חבורה בלא אינו
ענין נפשו בהמה מיתוסק מכה אדם
ברוחא אע"ג דלא כתיב ציה ומת
ומיהו קשה דבמסקנא נמי מפיך
מיניה הו' דמותא להקיו דס לאביו
וז"ל דמייירי בין במכה אביו בין
במכה חבירו במכה אביו מודכתיב
הכלה סהס ולא כתיב ומת ובמכה
חבירו דבר הלמד מענינו דומיא
דקרא לעיל מינה דמייירי ברונח
ולדרין מייירי לענין חבירו במיתה
ולענין אביו בחבורה בעלמא וכוון
דכחולו איירי קרא גמרינן שפיר
ומכה בהמה :

נתינה למעלה - גבי לא יהיה אסון ונאן בפלילים (שמות כא) דמי
ולדות : וסא דתנא דבי חזקיה **מפקא מדרכי ורבען** - דרבען מחייבי
ליה מיתה לנתיבין להרוג את זה והרג את זה ורבי מחייב ליה
ממון ואילו לתנא דבי חזקיה לא מחייב ממון ולא מיתה : **מכה**
אדם ומכה בהמה - לכך הוקשו בזהאי
קרא מכה בהמה ישלמה ומכה אדם
יומת ומשמע דבהמה חייב ממון
ובאדם פטור מממון דכתיב בהמה
ישלמה ולא אדם והקיש לך הכתוב
תשלומין של אדם תשלומין של אדם לחיוב
חלקת בין מחביון לקמן מפרש ואזיל
מאי הויא : **דרך עלייה** - לא שייך
למחייב גבי בהמה אלא משום דבאדם
אשכחן ציה חילוק בהורג בשוגג דרך
ירידה חייב גלות אבל דרך עלייה
בהרימו את ידו פטור מגלות דכתיב
(במדבר לה) ויפל עליו וימת דרך
נפילה בעיני : **לפוטרו ממון** - כלומר
לא חלקת בו שום דל להפטר מן
תשלומין אלא בכל לדרין הוא דמחייב
דרבינן כל מוקין ב"ק (דף כז:) מפלט
חתת פלט לחייב על השוגג כמודד ועל
האונס כרעון ומכה בהמה נזק הוא :
אף מכה אדם - אין דין פטור תשלומין
הכתוב בו חלוק לשום דל שיתחייב ממון
אלא כל שעה פטור מממון בין בשוגג
ואין נחבון דפטור ממיתה בין במזיד
ונתכוון דחייב מיתה : **אלא לפטרו** -
אלמא פטור מממון לתנא דבי חזקיה
וממיתה נמי שמע מינה דפטור ליה
מדאכטריך למפטריה מתשלומין
כדמפרש ואזיל וזי בר קטלא מי
אכטריך למפטור : **במתני'** **שנתערב**
באחרים - בגמרא מפרש הק' אחרים
מאן נינהו : **כונסין אסון לכיפה** -
ושם מאכילין אותן שעורים עד
שתבקע כריסן דכתיב לקמן בפירקין
(דף פא:) : **נדונין בקלה** - מאלתר
שנתערבו ואי אחת מכרי מי המחויב
את החמורה ומי המחויב את הקלה
אי אחת רשאי להחמיר עליו למוסכו
למיתה חמורה שלא נתיחייב בה אלא
ידונו בקלה שישה בכלל החמורה :
הנסקלין בנשרפין - אע"ג דרובא
דהני נשרפין כדקתיב נסקלין בנשרפין
משמע חד נסקל שנתערב בנשרפין
טובא אפילו הכי לרי' שמעון דידנו
טולן בסקילה מפני שהשריפה חמורה:
לא נתנה למגדף ולעובד עבודה
כוכבים - שפוטין ידן בעיקר : **לא**
יתנם לבם כסן שונטה - שעריתה
חמורה שמתללת את אביה כדאמר
בארבע מיתות (לעיל דף נב:) שנוהגין
אף

[לקמן סד:]
כ"ק לה.
כתובות לה.
ולת.

[ע"י חוספות
לקמן פ' ד"ס
הנסקלין]

[לעיל מט:]

[שם]

[לעיל ב.
כ"ק מד: מט:]

בו חול : **בסייף** - שחנק חמור : **וחכמים אומרים בחנק** - שסייף חמור
וטעמא מפרש בארבע מיתות : **ג' אלא בפניו** - כיון דאין מכירין
אותו לא הויא בפניו : **וכיון דרונח הוא** - שהרי קבלו העדויות
וגשאו ונתנו בדבר : **דפמרי** - הואיל ואיכא חד דלא גמיר דמי אין
לך ראייה לזכות גדולה מזו ורחמנא אמר והאילו העדה (במדבר לה) :
אף
בו חול : **בסייף** - שחנק חמור : **וחכמים אומרים בחנק** - שסייף חמור
וטעמא מפרש בארבע מיתות : **ג' אלא בפניו** - כיון דאין מכירין
אותו לא הויא בפניו : **וכיון דרונח הוא** - שהרי קבלו העדויות
וגשאו ונתנו בדבר : **דפמרי** - הואיל ואיכא חד דלא גמיר דמי אין
לך ראייה לזכות גדולה מזו ורחמנא אמר והאילו העדה (במדבר לה) :
אף
בו חול : **בסייף** - שחנק חמור : **וחכמים אומרים בחנק** - שסייף חמור
וטעמא מפרש בארבע מיתות : **ג' אלא בפניו** - כיון דאין מכירין
אותו לא הויא בפניו : **וכיון דרונח הוא** - שהרי קבלו העדויות
וגשאו ונתנו בדבר : **דפמרי** - הואיל ואיכא חד דלא גמיר דמי אין
לך ראייה לזכות גדולה מזו ורחמנא אמר והאילו העדה (במדבר לה) :
אף

את זה ונתתה נפש ממון והשתא קמ"ל תנא דבי חזקיה דכמו נתיבין
להרוג את זה והרג את שמתבין פטור ה"ג שאין מתכוין דלאהי
מייתי לה בשמעתין ובין דרך ירידה אחת לאשמעינן דכמו דרך
עלייה דלא נתנה שגגתו לכפרה דלא שקלינן מיניה ממונא ולפטריה
הכי נמי דרך ירידה אע"ג דנתנה שגגתו לכפרה ולפטור מויד נמי
אלטריך ויש טועין לומר להפך לפטור שוגג דרך עלייה כמו דרך
ירידה אבל באלו נעדרות מוכחא סוגיא כמו שפירשתי בשמעתין דלא
פטורין משום דאין גומרין דמי של שור אלא בפניו ור' יהודה סבר
התערבות (מנחות ד' ע: ושם) חנן כל הזבחים שנתערב בהן שור
היתירא ופסידא דקדשים אמר ימותו כולן הכל דרובא דאסורא ודהדינן
לא כ"ש וגרררר לו דגרסינן כמו שכתוב בספר ישן אחד
בזור שלא גמיר דמי שנתערב בשוורים אחרים מעלייא עסקין והאי
ב' פריק פטורין פטור מצבי ליה כיון דמאי
למיפרך מגופה לא חש למידק ועוד דריש לקיש אדר' אבהו קאי' דמשני
הכא ברונח שלא גמיר דמי שנתערב בשוורים אחרים מעלייא אפי'
ועלה קאי' ריש לקיש ומשני באדם כולי עלמא לא פליגי דפטריי וכו'
לקיש בשור לכך נראה בגמרא הספרים אכל נתערב בשוורים מעלייא
אפי' בנמיר דמי היה אומר ר"ל ניכשניהו דנייידו וכל דפריש
מירובא פריש ומתיתין דשלהי ע"ז (דף עז:) דמשמע דשור הנסקל
אסור במשהו מיירי בשנסקל דליכא למימר ניכשניהו ודמע
דלא קתני שנגמר דמי ומתיתין דזבחים דקתיב ימותו כולן בנתערב
בזבחים מיירי ולגבזה וגזירה שמה יבואו עשרה כהנים צבת אחת
ומסקין מן הקבוע

הנשרפין

פרק תשיעי

סנהדרין

פ

עין משפט
נר מצוה

מד א מיי פ"ד מהלכות
דלות הלכה ו סמג
לאוין קסג :
מה ב מיי פ"א מהל'
מקי מעון הלכה י'
מו ג ד מיי שם הלכה
יא יב :
מו ה מיי שם הלכה
יא ופ"ג מהל' איסורי
מוכח הלכה יב יג :

אי הכי הא דמני עלה וכו'. בין לריש לקיש בין לשמואל קא מוסיב אי
הכי דהני אחרים דמנתי' דרומים קאמר והאי רוחא שנתערב בהוור
ולבסוף נתערב קאמר הא דמני עלה בדרייתא הכי רוחא שנתערב
באחרים כולן פטורין אמר רבי יוסי אפילו אבא חלפתא ביניהן כולן
פטורין מאי אפילו דקאמר ר' יוסי :

אלא אמר רבא . בשלל הורכ לבית
דין קאמר בגוה שנים עומדין ויאל חן
מביניהם ואין יודעין אי זה מהן
זרקו שניהם פטורין אמר רבי יוסי
אפילו אבא חלפתא ביניהם שהכל
יודעין שהוא חסיד ולא זרקו לא
מחייבין לאידך משום האי חזקה
ובהא אפילו רבי יהודה מודה ורבי
יהודה דאמר כונסין אותן לכיפה לא
עלה קאי אלא הכי קאמר ת"ק וחסורי
מחסרה מתני' והכי קתני וסור שנגמר
דינו וכו' וסוקלין אותו דהא על כרחיך
כולהו אסורי בהנאה ואין הפסד
לבעלים בסקילה הלכך סוקלין אותם
כדי שתקיים מצות סקילה במחויב
בה : **כונסין אותו לכיפה** . שאל
לסוקלן שלא להטריח ב"ד אלא כונסין
אותן בחור והם מתיים ברעב :
והנתיב . בניחוסא : **ולד מותר** .
לקמן מפרש לה : **ולד אסור** . דעובר
יך אמו הוא וגם הוא נאסר בגמר
דין אמו : **והאמר רבא ולד פטומה
אסור** . בהקדמה כגון שנגעה על פי
עד אחד או על פי הבעלים דמחסרה

תמורה יג:
ע"ז כד.

[ע"ז] מט
פסחים כו.
חולין נח.
תמורה לא.

אי הכי היינו דקתני עלה אמר ר' יוסי אפילו
אבא חלפתא ביניהן אלא אמר רבא הכי
קאמר "שנים שהיו עומדין ויצא חץ מביניהם
והרג שניהם פטורין וא"ר יוסי אפילו אבא
חלפתא ביניהן ישור שנגמר דינו שנתערב
בשוורין אחרים מעלייא סוקלין אותן ר' יהודה
אומר כונסין אותן לכיפה והתניא יפרה
שהמיתה ואור כך ילדה אם עד שלא נגמר
דינה ילדה וולדה מותר אם משנגמר דינה
ילדה וולדה אסור נתערב באחרים ואחרים
באחרים "כונסין אותן לכיפה ר' אלעזר בר'
שמעון אומר מביאין אותן לב"ד וסוקלין
אותן אמר מר אם עד שלא נגמר דינה
ילדה וולדה מותר ואף על גב דבי נגחה
הות מעברה *והאמר רבא יולד הנוגחת
אסור היא וולדה נגחו ולד הנרבעת אסור
היא וולדה נרבעו אימא אם עד שלא נגמר
דינה עיברה וילדה וולדה מותר אם
משנגמה דינה עיברה וילדה אסור
הניחא למאן דאמר *זה וזה גורם אסור
אלא

תקיעו בזה רבנן מיתה ויוקיו וי' יוקיו ב"ד להרוג כל
איסורי הנאה הרי הוא כח' וזהו שכתבנו ואסורין
בהנאה ולא תקיעו להו מיתה אלא אמרו כל הקודם להורג זה
ופריך רבא היינו דקתני עלה אפילו אבא חלפתא ביניהן אלא אמר
רבא שנים כו' ואפילו אבא חלפתא דלא תלינן ביה שהרג אבל בשוורים
אותן שיש לתלות בהם שהרגו חייבין ומשום ובערת הרע מקרבך
ועוד אמר ר"ת דשור הנסקל אינו נאסר מחיים ופי' דבולה
היא משעתא *דמשמע נאסר סקול יסקל איני יודע שהיא נצילה
ונצילה אסורה באכילה מוכחת כן וסוגיא דפ"ב דקדושין (דף מ"א)
כל פסוק טהרה לרבות את המשולחת וזה אשר לא תאכלו לרבות את
השחטה ופריך ואיפוך אלא ומשני לא מנינו בעלי חיים אסורין
פירוש שלא יהו מותרין כששוחטין ברי מאלו ששוחטין למזנות
ולכך אין לאסור משולחת לומר דהל עליה איסורא לאחר שילוח לנכור
(וא"ל) רובע וגרע דאיסורו מחיים פי' דמחיים אסור לשוחטין ולהקריבין לנכור ומשני הכי מילי לגבוה אבל להדיוט שרי והרי רובע וגרע
בעדים דמחיים אסורי דמחיים חל עליהן האיסור לישחט ואם שחטן אסורין אף אי אביא משולחת ומשני רוב בעלי חיים קאמרין ואם כן
דאין שור הנסקל נאסר כל זמן שהוא חי שור שלא נגמר דינו שנתערב בשוורים אחרים שנגמר דינם כולם פטורין ומותרין בגיזה ועבודה
ואין כאן עינוי הדיוט כיון דפטורין מסקילה מיהא לכשישחטו או ימותו יהו אסורין בהנאה והא דאמר שלהי פרק ד' ו' (ב"ב דף מ"א ושם)
דשור שנגמר דינו מכרו אותו מכור אפילו לרדיא היינו משום דאסור לענות דינו ומזהו לסקולו ועד דאין לו מכר (*ואין) לו בעלים והלוקח
אין יכול לזכות בו יותר משאר אדם אבל כי לא נגמר דינו מכרו מכור לשחיטה אי נמי לרדיא דמני לערוקו לאגמא וכי שחיט ליה לאחר
שנגמר דינו אסור באכילה כך נראה לר"ת וקשה דבשלהי פ"ק דערבין (דף יז:) משמע דשור הנסקל נאסר מחיים חל עליה איסור שאסורה אפילו
בשעת דמפרש ההם זו מיתתה אסורה וזו גמר דינה אסורה ויש לפרש גמר דינה כלומר מחיים חל עליה איסור שאסורה אפילו
שחטה דעבדה כעין בשור וזו מיתתה אסורה ואין עליה שום איסור אסורה ויש לפרש גמר דינה כלומר מחיים חל עליה איסור שאסורה אפילו
ושם ובפרק אלו גזרות (בבבב דף לג:) גגג שור הנסקל וטבחא משלם תשלומי ארבעה וחמשה דברי רבי מאיר ואמאי הא ליתיה במכירה
וקאמר ריש לקיש ההם במכירה כל שישט בטביחה ישט במכירה וכל שאינו בטביחה וכו' והא דאין דכל שאינו במכירה אלא ליתיה במכירה
אבל אי שרי בהנאה ניחא שכולל למוכרו לרכוש עליו עד בית הסקילה או ליהנות בו מעט עד אחרת שעה או אם היו בית דין מתעללין
בסקילתו ומיהו מה שאומר ר"ת דאין לו מכר ואין לו בעלים זה לא יתכן ומה שפסק ר"ת בעד שיש בו שה אחד ספק דרוסה דשרינן מטעם
דכל דפריש מרובא פריש לא יתכן דיש לאסור גזירה שמה יתכן מן הקבוע אלא היכא דפריש מאליו כגון בנמול ביד נכרי אבל אם
נאסר בתערובת ופירש לא אמרינן מרובא פריש ואם יש בעד ספק דרוסה אפילו אחד בריבוא ימותו כולן תדע דטבעת של ע"ז
שנתערבה בריבוא כולן אסורות ובפירשה אחת מהן פליגי רב ושמואל *אי אסורה או לא אבל בההיא גופא לא פליגי דכ"ע מודו דאיסורא וכל
איסורי הנאה שפירשו מתערבות אסורין ולא אמרינן מרובא פריש וטעמא גזירה שמה יתכן מן הקבוע ל"ש חולין ל"ש קדשים ומיהו יש ליישב
דברי ר"ת דשלי ב"ח כיון דאפשר ע"י נכבשינה ונייניין ואל' ואמאי תנן ימותו לימא ירעו עד שיסתחבו שהרי כמה קדשים אמרינן בזה
ירעו ולא חיישינן לתקלה ובסיפא אמר ברבא וגרע ירעו ולכשיסתחבו יפסדו וישחטו ויאלכו מטעם כל דפריש מרובא פריש וי"ל דלא עבדינן
תקנה ברעיה כיון דלאחר רעיה נמי לא משחרי אלא משעם כל דפריש : **ואתקרי** בלחיים כו' . הכא אין לחוש אי גרם הכי דאסר
ספק ספקיא דהך ברייתא כר' יהודה אחיא ובפ' התערבות (בבבב דף ע"ד ושם) מסקין דר' יהודה אסר ספק ספקיא אפילו בשאר איסורין
אבל במתני' דכל הללמיס(ע"ז מט) ובמס' ערלה (פ"ג מ"ז) לא גרסין ואחרות באחרות מדפריך בפ' התערבות על שמואל דאסר ספק ספקיא
מברייתא שמתרת ולא משכח דקאי כשמואל אלא רבי יהודה ויש מפרש דמייירי שנתערבו כל האחרים באחרים דליכא אלא חד ספקיא וגרם
נמי ההם ואחרות באחרות וכו' מה לי נתערב בפעם אחת מה לי ב' פעמים אינערין משום דליכא תרי רובי כדאיתא בפ"ק דתוכות
(דף מ"ו) דבעי רוב העיר ורוב סיעה ושרינן אפילו בעיר קטנה ואין הולכים אחר רוב העיר גרידתא אפילו גדולה כאגסוכא :

אלא

[מעילה יט:]

[נעיל עו:]

[פסחים כג: קידושין טו:
ב"ב מהל']

[ב"ב דאין]

[ב"ב וזה]

[נחמס עה.]

לא תימא ליה לאבון כפי - להודיעו בהדיא שהוא טועה משום דמכסין ומלטער: **אלא אמר לו אבא כך כתוב בתורה - קס"ד בתמיהה קאמר ובי כך כתיב בתורה: סוף סוף סינו סך - דמזיזו ואומר ובי יפה אתה טועה: אבא - צניחא לאבון לו מקרא האמור בתורה ואומר לו אזי מקרא כך וכך כתוב בתורה והוא עמלו ישים על לבו על מה זה מזכירו והכי נמי אין לך לומר לאבין לא תמניה הכי: **בתנאי עבר עבירי שיש בה שתי מיתות** כגון חמורו והיא אשת איש: **בזיקה הראשונה** - בגמרא מפרש לה: **גב' פשיטא** - דבתמורה נדון שהרי אף בה נתחייב דהיינו סליק אדעתא לידון בקלה ובי איתגורי אחרת כמה שעבר שתי עבירות אינו לא עבר אלא על החמורה היה נדון זה ועכשיו שהסוף לעבור עמה עבירה אחרת נדון בקלה: **אמר רבא** - ודאי אי מקמי דתארי לקמן שבדיה לא תהוייב לא איתגורי לאשמועינן כי איתגורי למתנייה כגון דנגמר דינו תחלה לקלה כד"ל וכו': **מנא הא מילתא וכו'** - ואנ"ל דנגמר דינו לקלה: **בסקילה** - דכל דמיהס בה בסקילה דהיא חמורה ואי דלא נגמר דינו קודם יתקבל לכן לא איתגורי קרא לאשמועינן: **בן סורר ומורה** - וקרי ליה שופך דם על שם שסופו לשפוך דמאמר' (לעיל דף עב.) שטומד בפרשת דרכים וכו': **דאסדרים משם** - במשנה תורה: **אל סהרים לא אכל** - סופיה דקרא דריק הוא חיה יחיה לומר זה לדיק גמור וע"כ משום דלא עביר הני לאו לדיק הוא אלא עבר עבירות אחרות אלא לאו כמשמעויה מדרש: **אל סהרים לא אכל** - שלא לגמול לכות אבותיו מתוך שהוא חסיד: **שלא נהנה מקופה של נדקס** - שהוא דבר גנאי לאדם הגון: **בזיקה הראשונה** - בלוחו איסור שהחוקק זה תחלה להזהר בו ולפרש ממנו הוא נדון אלא כל בל צאיסור הבא עליו אחרון אע"פ שהוא חמור דקסדר ר' יוסי אין איסור חל על איסור ואפי' חמור על הקל הלכך אין כאן שתי מיתות: **חמורו ונעשית אשת איש** - כגון נשא בת אלמנה ונאסרה אמה משום חמורו ואחר כך נשאת ונאסרה עליו משום אשת איש נדון בתמורה בעריפה דהיא קדמה אבל אם היתה אשת איש ונעשית חמורו הואיל כשנשא בתה כבר היתה זו אסורה עליו משום אשת איש חל לא חייל אסור חמורו אלאסור אשת איש ואינו נדון אלא בתנאי: **דאמר ר' אבהו** - ביבמות ב' ד' אהין: **מודר ר' יוסי באסור מוסף** - ומחדש דבר על האשה הזאת לאסור בה דבר חדש (אף) לאסרה על מני שלא היתה אסורה עליו מתחלה כגון הכל כשהיתה אלמנה והיא חמורו היתה אסורה לו משום חמורו ומותרת לכל אדם וכשנעשית אשת איש הוסיף בה השם הזה איסור שאסרה לכל העולם וכו' היא גוונא מודה ר' יוסי דאיסור חל על אסור מותרת להם עד עכשיו חייל נמי אהאי ואע"פ שאסורה לו ועומדת: **אמר****

[קידושין ל"ב]

לעיל ל"ב: יבמות ל"ב: כריתות י"ד:

[יתכן להיות אחרת]

דלא ידעינן אי עריפה הוא אי שלם הוא ועוד י"ל דהוא ליה קבוע וכל קבוע כמחלה על מחלה דמי ופטור מדאורייתא דספק נפשות להקל וכ"כ נכבשניהו ונימא כל דפריש אי אהר רשאי למוסכו להחמיר עליו ועוד גזירה שמא יקח מן הקבוע והא דפריך בגמ' חיפוק ליה דרובא נסקלין נינהו הי"ל לכל הפחות

לא גרע משום דרובא נסקלין: **איתגורי** איתגור - וא"ת צפוק אלו גערות (כבדות לב.) דילין מחובל בחבירו דכל היכא דליכא ממון ומלקות ממונא משלם מילקא לא לקי ופריך מה לחובל בחבירו שכן חייב בה' דברים ואי ממונא קולא הוא שכן הותר מכללו צ"ד והשתא איך יתכן לומר דקולא הוא אלא שם איתגורי איתגור וי"ל דשאי תס משום דחם רחמנא אהפסד ממונו של חבירו: **ונגמור** דינו לעבירה קלה וכו' - תימא ואמאי נדון בחמורה הא הו"ל לה עדות שתי אשה יכול להזימה דאי מיתמו מהדי בתראי לא מיקטלי כיון דבלאו סהדותיהו גבירא צר קטלא הוא כדמוכח בפ"ק דמכות (דף ה.) גבי צלו שנים ואמרו בחד בשבא נגמר דינו של פלוני וכו' וי"ל דהכל מיירי כגון דרך עבירה שניה עבר בפני צ"ד דלפילו בעדות שתי אשה יכול להזימה מחייבין ליה לעיל: בעריפה משום ובערת הרע ועוד י"ל לומר כיון דלוי מיתמו קמאי או מיתחשמי מהני סהדותיהו דבתראי עדות שאתה יכול להזימה קרינן ביה: **ובתיב** דמיו צו יהיה בסקילה - מכאן קשה לפי' הקונט' דברים איזוה נשך (ב"ב: ט"ז) דלמרי' הוקשו מלוי רבים לשופכי דמים דכתיב הכא בשך נתן ופירש שם בקונטרס דלמיו צו יהיה משמע דמים ששפך שהעני את חבירו וזאת ברעב עליו ישובו ולא יתכן כלל דהא לסקילה אחיז הכא בשמעתין ובאוב וידעו דכתיב דמיהס בה ובכמה דוכתי כולם לסקילה אחיין ונראה דדריש מדכתיב הכא והוליד בן פריץ וגו' ובכל הספרים גרס' צפ"ק דתמורה (דף ו.) וסמך ליה והוליד בן פריץ: **נדון** בזיקה ראשונה - לאו מילתא דפסיקא היא דהא חמורו ונעשית אשת איש אב איסור מוסף הוא אי אית ליה אחין ולחמן דלמור סקילה תמורה נידון באשת איש: **לידון** נמי צאיסורא דאשת איש - לענין קרבן קא פריך שיתחייב צ' חטאות בשוגג אי נמי אם התרו בו משום אשת איש ולא התרו בו משום חמורו ורצה מהדר ליה דמזיד איירי ובהתרו בו משום שניה: **דאמר** רבי אבהו מודה ר' יוסי צאיסור מוסף - אנ"ל דכפ' ד' אחין (יבמות דף ל"ב) וס' משמע דלא קיימא לבסוף מ"מ אמת הוא כדאי' צפוק אמרו לו (ברכות דף י"ד) וס': **אפילו** רבי שמעון בן גמליאל קסבר עבירות

מחוקות-תימה דבסוף פרק הבא על יבמות (יבמות ס"ד) וס' אמרינן בשאין ומלקות כרבי משום דכחם לן סנה כוונתה דמי שלקה ושנה וכו' וי"ל דרב יוסף דהסם סבר מלקות מחזקות ואנ"ל דלשכחן מלקות מחזקות דקתי וס' אמר ר' יוסי קסבר רביהה התראה ועד דמחוק בתי או בתלת אין מחזקין בו לפיכך הלכך אם איתא דבתלת זימני הו"ל חזקה עד רביעית אין כוכשין אותו לפיכך דמחזקת בסמוך וקלת תימא אמאי מחזקין בו לפיכך בשניה ל' ובשלישית לרשב"ג שאם יעבור אחר כך יהא מחזק ויכניסוהו לפיכך ויש לומר דלון מחייב פיפה עד שיאה מחזק לעבור בהתראה מלקות הלכך אי מחזקין ביה אפיפה לתודה לא סגי בהכי ואי מחזקין ביה אמלקות ואפיפה הא לא עבדינן ביה תרתי: **אמר**

תנא דאית ליה עבירות מחזקות צברייתא דבסמוך דקתי התרו בו וסתק התרו בו והרכין ראשו דהסם מלקות ליכא מכל מקום משמע ליה דמתני' סברה מלקות מחזקות מדקתני מי שלקה אי נמי קסבר רביהה התראה ועד דמחוק בתי או בתלת אין מחזקין בו לפיכך הלכך אם איתא דבתלת זימני הו"ל חזקה עד רביעית אין כוכשין אותו לפיכך דמחזקת בסמוך וקלת תימא אמאי מחזקין בו לפיכך בשניה ל' ובשלישית לרשב"ג שאם יעבור אחר כך יהא מחזק ויכניסוהו לפיכך ויש לומר דלון מחייב פיפה עד שיאה מחזק לעבור בהתראה מלקות הלכך אי מחזקין ביה אפיפה לתודה לא סגי בהכי ואי מחזקין ביה אמלקות ואפיפה הא לא עבדינן ביה תרתי: **אמר**

[וע"פ חס' מולין וכו': סדרה ליתוס דלמא וכו' וחס' זכמים פ"א: סוף ד"ה אפילו אמת]

בא א מ"י פ"ו מהל' ממרים ה"י וא סג' עשין שם טו"ע י"ד ס"י ד"ה סעיף י':

בב ב ב ד מ"י פ"ד מהל' סנהדרין הל' ד כהנא עשין ט"ז:

[וע"י חס' כחוכות לו: ד"ה ומתא]

[דף ע"ה]

הנהגות דגמ"א [א] כמות אבות - נרשס קו על מיתת כמות וי"ל בשביל:

יבמות ל"ב: כריתות י"ד: סנהדרין י"ד: [תוספתא פ"ב]

[יבמות ל"ב: כריתות י"ד:]